Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 19. decembra 2024*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Spoločný systém dane z pridanej hodnoty – Smernica 2006/112/ES – Článok 370 – Časť A bod 2 prílohy X – Výnimka – Pôsobnosť – Činnosti verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií, ktoré sa financujú prostredníctvom povinného poplatku za vlastníctvo rozhlasových alebo televíznych zariadení“

Vo veci C-573/22,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Østre Landsret (Východný vyšší súd, Dánsko) z 8. júla 2022 a doručený Súdnemu dvoru 26. augusta 2022, ktorý súvisí s konaním:

A,

B,

Foreningen C

proti

Skatteministeriet,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda štvrtej komory I. Jarukaitis, vykonávajúci funkciu predsedu piatej komory, sudcovia D. Gratsias (spravodajca) a E. Regan,

generálny advokát: M. Szpunar,

tajomník: I. Illéssy, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. marca 2024,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– A, v zastúpení: T. Gønge, T. Kári Kristjánsson a J. Nymand Hounsgaard, advokater,

– B, v zastúpení: C. Bachmann a P. Hansen, advokater,

* Jazyk konania: dánčina.

– Foreningen C, v zastúpení: C. Holberg, advokat,

– dánska vláda, v zastúpení: D. Elkan a C. Maertens, splnomocnené zástupkyne, za právnej pomoci B. Søes Petersen, advokat,

– francúzska vláda, v zastúpení: R. Bénard, A. Daniel a O. Duprat-Mazaré, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: J. Jokubauskaitė a U. Nielsen, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta 12. septembra 2024,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 ods. 1 písm. c) a článku 370 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 347, 2006, s. 1, ďalej len „smernica o DPH“) v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici.

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi A, B a Foreningen C na jednej strane a Skatteministeriet (Ministerstvo financií, Dánsko) na druhej strane, v ktorom sa tieto prvé tri uvedené subjekty domáhali vrátenia dane z pridanej hodnoty (DPH) z koncesionárskeho poplatku, ktorý platia vlastníci televíznych a rozhlasových zariadení.

Právny rámec

Právo Únie

3 Článok 1 ods. 1 smernice o DPH stanovuje:

„Táto smernica ustanovuje spoločný systém [DPH].“

4 Článok 2 ods. 1 písm. c) tejto smernice stanovuje, že DPH podlieha poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká.

5 Článok 370 tejto smernice stanovuje:

„Členské štáty, ktoré k 1. januáru 1978 zdaňovali transakcie uvedené v zozname v prílohe X časti A, môžu pokračovať v ich zdaňovaní.“

6 Článok 378 tejto smernice v odseku 1 stanovuje:

„Rakúsko môže naďalej zdaňovať transakcie uvedené v prílohe X časti A bode 2.“

7 Časť A bod 2 prílohy X k smernici o DPH sa týka „činností verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií inej ako obchodnej povahy“.

Dánske právo

8 Od roku 1926 sa v Dánsku vyberal poplatok za vlastníctvo rozhlasových zariadení určený na financovanie inštitúcie, ktorá je v súčasnosti známa pod názvom „Danmarks Radio (DR)“. Od roku 1951, keď DR začala šíriť televízne vysielanie, sa tento poplatok vzťahoval aj na televízne prijímače. Podľa lov nr. 215 om radiospredning (zákon č. 215 o rozhlasovom vysielaní) z 11. júna 1959 bol tento poplatok zmenený na „audiovizuálny koncesionársky poplatok“, ktorý sa platil za vlastníctvo televízneho alebo rozhlasového prijímača. Uvedený zákon bol zrušený a nahradený lov nr. 421 om radio- og fjernsynsivrkomshed (zákon č. 421 o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 15. júna 1973, v ktorom bol tento audiovizuálny koncesionársky poplatok premenovaný na „poplatok za používanie rozhlasových a televíznych zariadení“.

9 Podľa lov nr. 589 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 589, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 19. decembra 1985 bolo „výhradné právo“ na vysielanie rozhlasových a televíznych programov širokej verejnosti, ktorým disponovala DR, zmenené len na „právo“. Okrem toho podľa bekendtgørelse nr. 640 (vyhláška č. 640) z 20. decembra 1985 bolo označenie poplatku uvedeného v predchádzajúcom bode zmenené na „poplatok za rozhlasové a televízne vysielanie (audiovizuálny koncesionársky poplatok)“.

10 Prostredníctvom lov nr. 335 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 335, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) zo 4. júna 1986 bol nový verejnoprávny televízny kanál nazvaný TV2, čiastočne financovaný z príjmov z audiovizuálnych koncesionárskych poplatkov, takisto oprávnený vysielať audiovizuálne programy pre širokú verejnosť.

11 Vo bekendtgørelse nr. 15 (vyhláška č. 15) z 11. januára 1995 sa spresnilo, že audiovizuálny koncesionársky poplatok sa platí nezávisle od používania dotknutého prijímača a spôsobu, akým sa vysielanie prijíma, pokiaľ je toto zariadenie schopné reprodukovať audiovizuálne programy.

12 Lov nr. 1208 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 1208, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 27. decembra 1996 stanovil, že výnosy z audiovizuálneho koncesionárskeho poplatku môžu za podmienok stanovených príslušným ministrom slúžiť okrem financovania DR a TV 2 aj na financovanie „prípadných iných cieľov súvisiacich s médiami“.

13 Lov nr. 1569 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 1569, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 20. decembra 2006 nahradil audiovizuálny koncesionársky poplatok „koncesionárskym poplatkom za médiá“, ktorý sa vzťahoval na „zariadenia schopné prijímať a reprodukovať audiovizuálne programy alebo audiovizuálne služby vysielané širokej verejnosti“, vrátane rozhlasových zariadení.

14 Lov nr. 513 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 513, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 27. mája 2013 zrušil koncesionársky poplatok za médiá v rozsahu, v akom sa týkal rozhlasových prijímačov. Lov nr. 1517 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 1517, ktorým sa mení zákon o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 27. decembra 2014 zrušil koncesionársky poplatok za médiá pre komerčné podniky a zachoval ho len pre súkromné domácnosti. Napokon lov nr. 1548 om ændring af lov om radio- og fjernsynsvirksomhed (zákon č. 1548, ktorým sa mení zákon

o rozhlasovom a televíznom vysielaní) z 18. decembra 2018 zaviedol postupné zrušovanie koncesionárskeho poplatku za médiá počas troch rokov, teda od roku 2019 do roku 2021, a tak tento poplatok bol 1. januára 2022 úplne zrušený.

15 Od zavedenia DPH v Dánsku v priebehu roka 1967 dánska právna úprava DPH stanovila, že „rozhlasové a televízne vysielanie“ podlieha DPH. V dôsledku toho koncesionársky poplatok uvedený v bodoch 8 až 14 tohto rozsudku podliehal DPH až do jeho zrušenia.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

16 A, B (fyzické osoby) a Foreningen C (skupina fyzických osôb, ktoré podali hromadnú žalobu) podali na Østre Landsret (Východný vyšší súd, Dánsko), ktorý je vnútroštátnym súdom, žaloby proti ministerstvu financií, ktorými sa domáhali vrátenia DPH, ktorú zaplatili z koncesionárskeho poplatku za médiá za obdobie od roku 2007 do roku 2017. Na podporu svojich žalôb v podstate uviedli, že možnosť Dánska uplatniť článok 370 smernice o DPH s cieľom podriadiť tento poplatok DPH predpokladá existenciu poskytovania služieb za protihodnotu v zmysle článku 2 ods. 1 písm. c) tejto smernice, čo však v prejednávanej veci chýba.

17 Ministerstvo financií tvrdí, že článok 370 smernice o DPH predstavuje osobitné ustanovenie, na základe ktorého je Dánske kráľovstvo oprávnené zachovať vnútroštátny daňový režim, ktorý je účinný k 1. januáru 1978, nezávisle od pôsobnosti všeobecného harmonizovaného systému DPH.

18 Vnútroštátny súd vychádza zo zásady, že vzhľadom na závery vyplývajúce z rozsudku z 22. júna 2016, Český rozhlas (C-11/15, EU:C:2016:470), koncesionársky poplatok za médiá nepredstavuje protihodnotu za poskytovanie služieb v zmysle článku 2 ods. 1 písm. c) smernice o DPH. Tento súd sa teda domnieva, že hlavnou právnou otázkou, ktorá vznikla vo veci, o ktorej rozhoduje, je to, či sa má článok 370 smernice o DPH vykladať v tom zmysle, že umožňuje členským štátom vyberať DPH z poplatku, ktorý nie je takou protihodnotou a ktorého vyberanie závisí len od vlastníctva zariadenia umožňujúceho príjem rozhlasového alebo televízneho vysielania.

19 V prípade kladnej odpovede na túto otázku má vnútroštátny súd pochybnosti o uplatniteľnosti článku 370 smernice o DPH na koncesionársky poplatok za médiá vzhľadom na zmeny vnútroštátnej právnej úpravy týkajúcej sa tohto poplatku počas obdobia, ktorého sa týka spor vo veci samej. Poplatok vyberaný z dôvodu vlastníctva rozhlasových a televíznych prijímačov bol totiž nahradený poplatkom vyberaným z dôvodu vlastníctva akéhokoľvek zariadenia, ktoré môže priamo prijímať programy a vizuálne služby. Dotknutá právna úprava súčasne umožňovala, aby sa na základe voľnej úvahy príslušného ministra určitá malá časť príjmu z koncesionárskeho poplatku za médiá poskytla na financovanie po prvé vysielateľov, ktorí bez toho, aby boli verejnoprávnymi vysielateľmi, vykonávali činnosť vo verejnom záujme a podliehali obdobným obmedzeniam, aké boli uložené verejnoprávnym vysielateľom, a po druhé Danske Filminstitut (Dánsky filmový inštitút), ktorý je verejnoprávnou inštitúciou, ktorej cieľom je podporovať v Dánsku filmové umenie a kultúru, ako aj filmovej školy pre deti a mládež, ktorú spravuje nezisková nadácia zriadená verejnoprávnymi rozhlasovými a televíznymi organizáciami v spolupráci s ďalšími subjektmi.

20 Za týchto okolností Østre Landsret (Východný vyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Má sa článok 370 [smernice o DPH] v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že umožňuje dotknutým členským štátom uplatňovať DPH na zákonom stanovený koncesionársky poplatok za médiá, ktorý je určený na financovanie činností verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií inej ako obchodnej povahy, aj keď nejde o ‚poskytovanie služieb za protihodnotu' v zmysle článku 2 ods. 1 tejto smernice?

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku sa žiada, aby Súdny dvor odpovedal na tieto prejudiciálne otázky:

2. Má sa článok 370 [smernice o DPH] v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že možnosť členského štátu uplatňovať DPH na zákonný koncesionársky poplatok za médiá, uvedená v prvej otázke, môže zostať zachovaná, ak členský štát po nadobudnutí účinnosti [šiestej smernice Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, 1977, s. 1; Mim. vyd. 09/001, s. 23)], teda 1. januára 1978, zmenil svoju právnu úpravu týkajúcu sa koncesionárskych poplatkov za rozhlas, podľa ktorej sa koncesionárske poplatky môžu vyberať za vlastníctvo rozhlasového alebo televízneho zariadenia, na právnu úpravu, podľa ktorej sa koncesionárske poplatky môžu vyberať za vlastníctvo akéhokoľvek zariadenia, ktoré môže priamo prijímať audiovizuálne programy a služby, vrátane smartfónov, počítačov atď.?

3. Má sa článok 370 [smernice o DPH] v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že možnosť členského štátu uplatňovať DPH na zákonný koncesionársky poplatok za médiá, uvedená v prvej otázke, môže zostať zachovaná, ak členský štát po nadobudnutí účinnosti šiestej smernice [77/388], teda 1. januára 1978, zmenil svoju právnu úpravu týkajúcu sa rozhlasových koncesionárskych poplatkov tak, že menšia časť vybratých koncesionárskych poplatkov sa podľa uváženia ministra kultúry použije na financovanie po prvé iných ako verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií, ktoré sú prijímateľmi verejných dotácií, a po druhé mediálnych a filmových organizácií, ktoré sa podieľajú na činnostiach týkajúcich sa rozhlasového a televízneho vysielania, ale samy tieto činnosti nevykonávajú?"

Konanie na Súdnom dvore

21 Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 20. januára 2023 bolo konanie v tejto veci prerušené až do vyhlásenia rozsudku z 26. októbra 2023, GIS, (C-249/22, EU:C:2023:813). Konanie pokračovalo po vyhlásení tohto rozsudku.

O prejudiciálnych otázkach

O prvej otázke

22 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 2 ods. 1 písm. c) a článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X tejto smernice majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť

verejnoprávneho vysielania financovanú prostredníctvom povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník zariadenia, ktoré môže prijímať vysielacie programy, mohol naďalej zdaňovať túto činnosť, bez ohľadu na to, či táto činnosť patrí pod pojem „poskytovanie služieb za protihodnotu“ v zmysle tohto článku 2 ods. 1 písm. c).

23 Podľa článku 2 ods. 1 písm. c) smernice o DPH, ktorý sa nachádza v hlave I tejto smernice, nazvanej „Predmet úpravy a rozsah pôsobnosti“, DPH podlieha poskytovanie služieb za protihodnotu na území členského štátu zdaniteľnou osobou, ktorá koná ako taká.

24 Ak je činnosť kvalifikovaná ako plnenie vykonávané „za protihodnotu“ v zmysle tohto ustanovenia, z tohto dôvodu patrí do pôsobnosti smernice o DPH. Ak však činnosť nie je takto kvalifikovaná, nepatrí do pôsobnosti tejto smernice (rozsudok z 26. októbra 2023, GIS, C-249/22, EU:C:2023:813, bod 34 a citovaná judikatúra).

25 Článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A prílohy X k tejto smernici však umožňuje členským štátom, ktoré k 1. januáru 1978 zdaňovali činnosti verejnoprávnych rozhlasových a televíznych inštitúcií okrem činností komerčného charakteru, uplatniť výnimku z článku 2 ods. 1 písm. c) tejto smernice a využiť možnosť aj naďalej zdaňovať tieto činnosti.

26 Okrem toho treba uviesť, že táto výnimka je v podstate totožná s výnimkou stanovenou v prospech Rakúskej republiky v článku 378 ods. 1 smernice o DPH.

27 V tejto súvislosti Súdny dvor už v bodoch 36, 37, 42 a 51 rozsudku z 26. októbra 2023, GIS (C-249/22, EU:C:2023:813), v podstate rozhodol, že článok 378 ods. 1 smernice o DPH umožňuje Rakúskej republike odchýliť sa okrem iného od ustanovení článku 2 ods. 1 písm. c) tejto smernice, tým, že jej dáva možnosť pokračovať v už existujúcom systéme zdaňovania dotknutých činností za predpokladu, že podmienky tohto zdanenia zostanú v podstate nezmenené. To odráža progresívnu a čiastočnú povahu harmonizácie vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti DPH. Okrem toho z povahy takéhoto ustanovenia, akým je článok 378 ods. 1, vyplýva, že zavádza výnimky z pôsobnosti právnej úpravy, ktorej je súčasťou. Zdanenie, ktoré toto ustanovenie povoľuje, totiž nie je harmonizovanou daňou, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou systému DPH upraveného touto smernicou. Možnosť stanovená v tomto ustanovení naopak umožňuje tomuto členskému štátu ponechať v platnosti právnu úpravu týkajúcu sa zdaňovania dotknutých služieb bez toho, aby rozdiely, ktoré z toho môžu vyplývať medzi ním a inými členskými štátmi, boli v rozpore s právom Únie.

28 Na základe týchto dôvodov Súdny dvor v bode 52 rozsudku z 26. októbra 2023, GIS (C-249/22, EU:C:2023:813), rozhodol, že článok 2 ods. 1 písm. c) a článok 378 ods. 1 smernice o DPH sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby Rakúska republika uplatnila DPH na činnosť spočívajúcu vo verejnoprávnom vysielaní, ktorá je financovaná z poplatku stanoveného zákonom, ktorý platí každá osoba používajúca rozhlasový a televízny prijímač v budove nachádzajúcej sa v oblasti terestriálneho vysielania dotknutej verejnoprávnej rozhlasovej a televíznej inštitúcie, bez ohľadu na to, či dotknutá činnosť verejnoprávneho vysielania patrí pod pojem „poskytovanie služieb za protihodnotu“ v zmysle tohto článku 2 ods. 1 písm. c).

29 Vzhľadom na konštatovanie uvedené v bode 26 tohto rozsudku je potrebný analogický výklad, pokiaľ ide o článok 370 smernice o DPH.

30 V dôsledku toho treba na prvú otázku odpovedať tak, že článok 2 ods. 1 písm. c) a článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť verejnoprávneho vysielania financovanú z povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník zariadenia umožňujúceho prijímať vysielacie programy, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, bez ohľadu na to, či táto činnosť patrí pod pojem „poskytovanie služieb za protihodnotu“ v zmysle tohto článku 2 ods. 1 písm. c).

O druhej otázke

31 Svojou druhou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť verejnoprávneho vysielania, ktorá sa financuje z povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník rozhlasového alebo televízneho prijímača, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že tento poplatok sa vyberá z dôvodu držby akéhokoľvek zariadenia umožňujúceho prijímať vysielacie programy vrátane smartfónu alebo počítača.

32 Podľa svojho znenia tieto ustanovenia umožňujú členským štátom naďalej zdaňovať „činnosti verejnoprávnych rozhlasových a televíznych inštitúcií inej ako obchodnej povahy“, ak na ne tieto štáty uplatňovali DPH k 1. januáru 1978.

33 Podľa znenia týchto ustanovení sú teda členské štáty, ktorých sa tieto ustanovenia týkajú, oprávnené len zachovať existujúci systém zdaňovania vyššie uvedených činností, a nie zaviesť nové zdanenie týchto činností, čo znamená, že podmienky zdanenia týchto činností účinné od 1. januára 1978 musia zostať v podstate nezmenené, aby sa na toto zdanenie naďalej vzťahovala výnimka stanovená v článku 370 smernice o DPH (pozri analogicky rozsudok z 26. októbra 2023, GIS, C-249/22, EU:C:2023:813, body 42 a 43).

34 Zmena podmienok tohto zdanenia, ktorá sa obmedzuje na zohľadnenie technologických inovácií, ku ktorým došlo od 1. januára 1978, bez toho, aby zmenila skutočnosť zakladajúcu povinnosť platiť poplatok určený na financovanie činnosti verejnoprávneho vysielania, pritom nemá za následok vylúčenie uplatnenia ustanovenia o výnimke, akým je článok 370 smernice o DPH (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. októbra 2023, GIS, C-249/22, EU:C:2023:813, bod 45).

35 Je to tak v prípade zmeny týchto podmienok, o akú ide vo veci samej, v dôsledku ktorej sa povinnosť platiť poplatok určený na financovanie činnosti verejnoprávneho vysielania spája nielen s vlastníctvom rozhlasového alebo televízneho prijímača, ale aj s akýmkoľvek zariadením umožňujúcim príjem vysielacích programov od verejnoprávnych prevádzkovateľov vrátane smartfónov alebo počítačov. Takáto zmena totiž odráža technologický vývoj, ku ktorému došlo od zavedenia dotknutej výnimky.

36 Okrem toho, ako v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 27 až 29 svojich návrhov, úvahy uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku nespochybňuje ani skutočnosť, že rozšírenie kategórie zariadení, s ktorých vlastníctvom sa spája povinnosť platiť poplatok určený na financovanie činností verejnoprávneho vysielania, mohlo znamenať zároveň rozšírenie okruhu poplatníkov, ani skutočnosť, že príjem rozhlasových a televíznych programov možno kvalifikovať ako doplnkovú funkciu takých zariadení, akými sú smartfóny alebo počítače.

37 Na jednej strane článok 370 smernice o DPH nevyžaduje, aby počet alebo objem transakcií zdanených členským štátom k 1. januáru 1978 zostal nezmenený. Treba totiž uviesť, že aj bez zmeny povahy zariadení, s ktorých vlastníctvom sa spája povinnosť platiť poplatok určený na financovanie činností verejnoprávneho vysielania, sa počet osôb podliehajúcich povinnosti zaplatiť tento poplatok mohol zvýšiť v závislosti od zvýšenia počtu rozhlasových a televíznych zariadení vo vlastníctve súkromných osôb, a to z dôvodu väčšej dostupnosti a zníženia ceny za obstaranie takých zariadení.

38 Na druhej strane, keďže skutočnosť zakladajúca vznik povinnosti zaplatiť taký poplatok, o aký ide vo veci samej, nesúvisí s využívaním služby verejnoprávneho vysielania osobami, na ktoré sa vzťahuje táto povinnosť, ale výlučne s vlastníctvom zariadenia umožňujúceho prijímať programy vysielateľa, nie je relevantná skutočnosť, že niektoré z týchto zariadení, ako sú smartfóny alebo počítače, plnia aj iné funkcie, ktoré možno prípadne považovať za ich hlavné funkcie.

39 Okrem toho treba v tejto súvislosti uviesť, že rozhlasové a televízne prijímače môžu byť tiež používané na iné funkcie, než je príjem programov verejnoprávnych vysielateľov, ako je napríklad príjem komerčných rozhlasových alebo televíznych programov alebo prehrávanie diskov alebo iných digitálnych nosičov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 22. júna 2016, Český rozhlas, C-11/15, EU:C:2016:470, bod 26).

40 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na druhú otázku odpovedať tak, že článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť verejnoprávneho vysielania, ktorá sa financuje z povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník rozhlasového alebo televízneho prijímača, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že tento poplatok sa vyberá z dôvodu držby akéhokoľvek zariadenia umožňujúceho prijímať vysielacie programy vrátane smartfónu alebo počítača.

O tretej otázke

41 Na úvod treba uviesť, že hoci sa tretia otázka vzhľadom na svoje znenie týka vplyvu na uplatniteľnosť článku 370 smernice o DPH najmä z toho dôvodu, že malá časť koncesionárskeho poplatku, o aký ide vo veci samej, je určená na financovanie „mediálnych a filmových spoločností, ktoré sa podieľajú na plnení úlohy verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií, ale samy takúto činnosť nevykonávajú“, z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom zhrnutých v bode 19 tohto rozsudku vyplýva, že tento súd sa osobitne zaujíma o prípad takýchto inštitúcií, ktoré sú verejnoprávnymi subjektmi alebo boli zriadené verejnoprávnymi vysielateľmi, prípadne spoločne s inými subjektmi.

42 Treba tiež konštatovať, že svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť verejnoprávneho vysielania financovanú z povinného koncesionárskeho poplatku, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že umožnila, aby sa malá časť príjmov z tohto poplatku použila na jednej strane na financovanie vysielateľov, ktorí síce nie sú verejnoprávnymi subjektmi, ale vykonávajú činnosť verejnoprávneho vysielania, a na druhej strane na financovanie mediálnych

alebo filmových spoločnosti, ktoré sú verejnoprávnymi subjektmi alebo boli zriadené verejnoprávnymi vysielateľmi a podieľajú sa na činnosti vysielania bez toho, aby túto činnosť samy vykonávali.

43 V tejto súvislosti treba pripomenúť, ako v podstate vyplýva z bodov 32 a 33 tohto rozsudku, že článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici umožňuje členským štátom len zachovať systém zdaňovania nekomerčných činností verejnoprávnych rozhlasových a televíznych inštitúcií, ktorý existoval k dátumu stanovenému v tomto článku 370, čo znamená, že podmienky zdanenia týchto činností musia zostať v podstate nezmenené.

44 Z toho vyplýva, že taký poplatok, o aký ide vo veci samej, mohol podliehať DPH podľa článku 370 smernice o DPH počas obdobia, ktorého sa týka spor vo veci samej, len pod podmienkou, že slúžil na financovanie činností týchto subjektov (pozri analogicky rozsudok z 26. októbra 2023, GIS, C-249/22, EU:C:2023:813, body 46 až 49).

45 Nemožno však z toho vyvodiť, že článok 370 smernice o DPH bráni zdaňovaniu takého poplatku, o aký ide vo veci samej, len z toho dôvodu, že príjmy z tohto poplatku neboli v plnej výške určené pre verejné rozhlasové a televízne inštitúcie.

46 V prejednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že zmena vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá zaviedla koncesionársky poplatok dotknutý vo veci samej, po 1. januári 1978 umožnila prideliť malú časť príjmov z tohto poplatku na financovanie iných subjektov, než sú verejné rozhlasové a televízne inštitúcie. Táto časť príjmov bola pridelená po prvé vysielateľovi, ktorý síce bol súkromnou inštitúciou, ale plnil verejnoprávne mediálne funkcie a podliehal podobným právnym obmedzeniam ako verejnoprávne rozhlasové a televízne inštitúcie a bol financovaný prevažne z príjmov z tohto koncesionárskeho poplatku, po druhé subjektu, ktorého činnosť spočívala vo finančnej podpore filmovej tvorby, a po tretie filmovej škole pre deti a mládež, ktorú prevádzkuje nadácia, ktorej zakladateľmi sú okrem iného verejné rozhlasové a televízne inštitúcie.

47 Skutočnosť, že malá časť koncesionárskeho poplatku, o aký ide vo veci samej, sa vypláca iným verejnoprávnym subjektom alebo subjektom, ktoré zriadili samotné verejné rozhlasové a televízne inštitúcie, prípadne spoločne s inými subjektmi, na financovanie činností, akou je filmová tvorba, teda činností, ktoré nadväzujú na vysielaciu činnosť a sú s ňou úzko spojené, však neumožňuje dospieť k záveru, že tento poplatok prestal slúžiť na financovanie činnosti verejných rozhlasových a televíznych inštitúcií.

48 Ako totiž v podstate uviedol generálny advokát v bodoch 37 a 38 svojich návrhov, článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici nestanovuje právnu formu, ktorú musia mať dotknuté verejnoprávne inštitúcie, ani sa neuplatňuje len na činnosti vysielania týchto inštitúcií, keďže v druhom z týchto ustanovení nie je použitý pojem „vysielateľ“, ale širší pojem „inštitúcie“. Z toho vyplýva, že tieto ustanovenia sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia tomu, aby sa na iné druhy činností, ako sú činnosti vymenované v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, vzťahovala výnimka stanovená v týchto ustanoveniach, pokiaľ tieto činnosti patria pod úlohy zverené verejným rozhlasovým a televíznym inštitúciám a sú financované z povinného koncesionárskeho poplatku, akým je poplatok dotknutý vo veci samej.

49 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na tretiu otázku odpovedať tak, že článok 370 smernice o DPH v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil DPH činnosť verejnoprávneho

vysielania financovanú z povinného koncesionárskeho poplatku, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že umožnila, aby sa malá časť príjmov z tohto poplatku použila na jednej strane na financovanie vysielateľov, ktorí síce nie sú verejnoprávnymi subjektmi, ale vykonávajú činnosť verejnoprávneho vysielania, a na druhej strane na financovanie mediálnych alebo filmových spoločností, ktoré sú verejnoprávnymi subjektmi alebo boli zriadené verejnými rozhlasovými a televíznymi inštitúciami a podieľajú sa na činnosti vysielania bez toho, aby túto činnosť samy vykonávali.

O trovách

50 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. **Článok 2 ods. 1 písm. c) a článok 370 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici**

   sa majú vykladať v tom zmysle, že:

   nebránia tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil dani z pridanej hodnoty činnosť verejnoprávneho vysielania financovanú z povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník zariadenia umožňujúceho prijímať vysielacie programy, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, bez ohľadu na to, či táto činnosť patrí pod pojem „poskytovanie služieb za protihodnotu“ v zmysle tohto článku 2 ods. 1 písm. c).

2. **Článok 370 smernice 2006/112 v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   nebráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil dani z pridanej hodnoty činnosť verejnoprávneho vysielania, ktorá sa financuje z povinného koncesionárskeho poplatku, ktorý platí každý vlastník rozhlasového alebo televízneho prijímača, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že tento poplatok sa vyberá z dôvodu držby akéhokoľvek zariadenia umožňujúceho prijímať vysielacie programy vrátane smartfónu alebo počítača.

3. **Článok 370 smernice 2006/112 v spojení s časťou A bodom 2 prílohy X k tejto smernici**

   sa má vykladať v tom zmysle, že:

   nebráni tomu, aby členský štát, ktorý k 1. januáru 1978 podriadil dani z pridanej hodnoty činnosť verejnoprávneho vysielania financovanú z povinného

koncesionárskeho poplatku, mohol pokračovať v zdaňovaní tejto činnosti, ak bola právna úprava týkajúca sa tohto poplatku po tomto dátume zmenená tak, že umožnila, aby sa malá časť príjmov z tohto poplatku použila na jednej strane na financovanie vysielateľov, ktorí síce nie sú verejnoprávnymi subjektmi, ale vykonávajú činnosť verejnoprávneho vysielania, a na druhej strane na financovanie mediálnych alebo filmových spoločností, ktoré sú verejnoprávnymi subjektmi alebo boli zriadené verejnými rozhlasovými a televíznymi inštitúciami a podieľajú sa na činnosti vysielania bez toho, aby túto činnosť samy vykonávali.

Podpisy